

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету,
«19» лютого 2025 року
протокол № 5.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

«19» лютого 2025 року

М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«НАЦІОНАЛЬНА ТА ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною формою навчання

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри публічного
управління та адміністрування,
доктор наук з державного управління, доцент _____ Володимир КОПАНЧУК
«18» лютого 2025 року

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри
публічного управління та адміністрування
«18» лютого 2025 року, протокол № 7.

Завідувач кафедри публічного
управління та адміністрування,
доктор наук з державного управління,
професор _____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ
«18» лютого 2025 року

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління, доцентка _____ Тетяна ПІДЛІСНА
«18» лютого 2025 року

ЗМІСТ

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	—	4
	1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	—	4
	1.2. Лекції	—	5
	1.3. Семінарські (практичні) заняття	—	7
	1.4. Самостійна робота студентів	—	10
	1.5. Індивідуальні завдання	—	12
	1.6. Підсумковий контроль	—	13
2.	Схема нарахування балів	—	15
3.	Рекомендовані джерела	—	16
	3.1. Основні джерела	—	16
	3.2. Допоміжні джерела	—	17
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	—	18

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак)		Лабор.	Ін. зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін. зав.	СРС		
1.	Тема 1. Поняття безпеки: історичні витоки та сучасні інтерпретації	8	2	2			4	4,5	1	1			2,5
2.	Тема 2. Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення	8	2	2			4	6,5	1	1			4,5
3.	Тема 3. Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки	14	2	2			8	7,5	1	1			5,5
4.	Тема 4. Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки	8	2	2			4	6,5	1	1			4,5
5.	Тема 5. Соціальна безпека як складова національної безпеки	8	2	2			4	13					13
6.	Тема 6. Інформаційна безпека як складова національної безпеки	8	2	2			6	13					13
7.	Тема 7. Екологічна безпека складова національної безпеки	12	2	2			8	13					13
8.	Тема 8. Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку	12	2	2			8	13	1				12
9.	Тема 9. Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні	90	2	2			8	13	1				12
	Усього:	90	18	18	-	-	54	90	6	4	-	-	80

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Поняття безпеки: історичні витoki та сучасні інтерпретації • Сутнісні характеристики понять «безпека», «безпека людини». • Історичні аспекти формування концепції безпеки. • Сутнісні характеристики поняття «національна та громадська безпека». • Види безпеки та їх еволюція в сучасних умовах. • Глобальні виклики та загрози для національної та громадської безпеки у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	2
2	Тема 2. Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення • Структура та функції органів державного управління в сфері національної та громадської безпеки. • Роль і завдання Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України в забезпеченні національної та громадської безпеки. • Організація та функціонування Ради національної та громадської безпеки і оборони України. • Взаємодія органів державної влади в сфері національної та громадської безпеки у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	2
3	Тема 3. Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки • Духовна безпека: роль національної ідентичності та культурних цінностей. • Політична безпека: загрози та шляхи їх нейтралізації. • Економічна безпека: критерії, загрози та основні напрямки забезпечення. Основні складові та індикатори економічної безпеки держави	2
4	Тема 4. Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки • Сутнісні характеристики поняття «воєнна (військова) безпека». • Загрози військовій безпеці та шляхи їх нейтралізації. • Організація та функціонування Збройних Сил України. • Міжнародне співробітництво у сфері військової безпеки у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	2
5	Тема 5. Соціальна безпека як складова національної безпеки • Поняття та значення соціальної безпеки. • Основні загрози соціальній безпеці. • Роль держави у забезпеченні соціальної стабільності у період воєнного стану та післявоєнної відбудови.	2
6	Тема 6. Інформаційна безпека як складова національної безпеки • Сутність інформаційної безпеки та її значення в сучасних умовах. • Основні загрози інформаційній безпеці на державному та міжнародному рівнях. • Політика та законодавче забезпечення інформаційної безпеки в Україні. • Інструменти та механізми забезпечення інформаційної безпеки.	2

7	Тема 7. Екологічна безпека як складова національної безпеки • Поняття екологічної безпеки та її значення для держави. • Основні екологічні загрози та їх вплив на національну безпеку. • Державна політика у сфері екологічної безпеки. • Міжнародне співробітництво у сфері екологічної безпеки.	2
8	Тема 8. Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку • Порівняльний аналіз систем забезпечення громадської безпеки в різних країнах. • Особливості правового регулювання громадської безпеки в іноземних країнах. • Найкращі практики забезпечення громадської безпеки та правопорядку. • Можливості адаптації іноземного досвіду в Україні.	2
9	Тема 9. Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні • Визначення пріоритетів громадської безпеки на місцевому рівні. • Роль місцевих органів влади у забезпеченні громадської безпеки. • Механізми взаємодії між місцевими громадами та правоохоронними органами. • Інструменти підвищення ефективності забезпечення громадської безпеки на місцях.	2
	Усього	18

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема: Поняття безпеки: історичні витоки та сучасні інтерпретації

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Що таке безпека та які її основні складові?
2. Які види безпеки існують, і як вони еволюціонували в сучасних умовах?
3. Які основні підходи до трактування безпеки у сучасному світі?
4. Які глобальні виклики та загрози впливають на національну та громадську безпеку?
5. Як історичні аспекти формування концепції безпеки впливають на сучасні підходи?
6. Що таке національна та громадська безпека?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами для вивчення теми є: безпека, безпека людини, особистісна безпека, глобальні виклики, сучасні загрози. При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Сутність понять «безпека» та «безпека людини».
- Види безпеки та їх значення.
- Глобальні загрози для національної безпеки.
- Методи забезпечення психологічного благополуччя.

Семінарське заняття 2

Тема: Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Яка структура та функції органів державного управління у сфері національної безпеки?
2. Які ролі виконують Президент, Верховна Рада та Кабінет Міністрів України у забезпеченні безпеки?

3. Як функціонує Рада національної безпеки і оборони України?
4. Як відбувається взаємодія між органами державної влади у сфері національної безпеки?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: національна безпека, громадська безпека, органи державного управління, РНБО, взаємодія. При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Роль органів державної влади у забезпеченні безпеки.
- Структуру управління в Україні.
- Функції РНБО у системі національної безпеки.

Семінарське заняття 3

Тема: Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Яка роль національної ідентичності у забезпеченні духовної безпеки?
2. Які основні загрози для політичної безпеки?
3. Які критерії визначення економічної безпеки держави?
4. Як забезпечується інформаційна та економічна безпека в сучасних умовах?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: інформаційна безпека, духовна безпека, політична безпека, економічна безпека, індикатори безпеки. При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Основні загрози інформаційній безпеці.
- Роль культури та духовності у забезпеченні безпеки.
- Економічні індикатори безпеки.

Семінарське заняття 4

Тема: Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Що таке воєнна (військова) безпека, і яке її значення для держави?
2. Які основні загрози військовій безпеці існують у сучасних умовах?
3. Як функціонують Збройні Сили України у системі забезпечення воєнної безпеки?
4. Яка роль міжнародного співробітництва у зміцненні військової безпеки?
5. Які механізми використовуються для нейтралізації загроз військовій безпеці?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: воєнна безпека, загрози військовій безпеці, Збройні Сили України, міжнародне співробітництво, нейтралізація загроз. При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Основні функції та завдання Збройних Сил України.
- Сучасні військові загрози для України.
- Приклади міжнародної співпраці у сфері військової безпеки.

Семінарське заняття 5

Тема: Соціальна безпека як складова національної безпеки

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Що таке соціальна безпека, і чому вона є важливою для держави?
2. Які основні загрози соціальній безпеці існують у сучасних умовах?
3. Які соціальні програми спрямовані на забезпечення соціальної стабільності?
4. Яка роль держави у формуванні соціальної політики?
5. Як забезпечується соціальна безпека в умовах воєнного стану?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: соціальна безпека, соціальні програми, соціальна політика, загрози соціальній безпеці. При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Вплив економічних і соціальних факторів на соціальну стабільність.
- Приклади соціальних програм в Україні.
- Державну політику щодо соціальної безпеки.

Семінарське заняття 6**Тема: Інформаційна безпека як складова національної безпеки**

Питання для усного опитування та дискусії:

1. У чому полягає сутність інформаційної безпеки?
2. Які основні загрози інформаційній безпеці існують на державному та міжнародному рівнях?
3. Які інструменти використовуються для забезпечення інформаційної безпеки в Україні?
4. Як законодавство України регулює сферу інформаційної безпеки?
5. Які міжнародні організації займаються питаннями інформаційної безпеки?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: інформаційна безпека, кібербезпека, загрози інформаційній безпеці, законодавство про інформаційну безпеку, міжнародне співробітництво, інструменти кіберзахисту.

При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Основні аспекти законодавчого регулювання інформаційної безпеки в Україні.
- Приклади кібератак і методи їх запобігання.
- Роль кібербезпеки у сучасних умовах цифровізації.

Семінарське заняття 7**Тема: Екологічна безпека як складова національної безпеки**

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Що таке екологічна безпека, і яке її значення для держави?
2. Які основні екологічні загрози впливають на національну безпеку?
3. Як держава забезпечує екологічну безпеку?
4. Яка роль міжнародного співробітництва у сфері екологічної безпеки?
5. Які заходи спрямовані на зменшення екологічних ризиків?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: екологічна безпека, екологічні загрози, державна політика у сфері екології, міжнародне співробітництво, екологічні ризики. При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Основні екологічні проблеми України.
- Вплив екологічної безпеки на здоров'я населення.
- Роль міжнародних екологічних організацій.

Семінарське заняття 8**Тема: Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку**

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Які системи забезпечення громадської безпеки існують у різних країнах?
2. Як здійснюється правове регулювання громадської безпеки в іноземних країнах?
3. Які приклади найкращих практик можна застосувати в Україні?
4. Яка роль громадськості у забезпеченні громадського порядку за кордоном?
5. Як можна адаптувати іноземний досвід до українських реалій?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: громадська безпека, порядок, правове регулювання, іноземний досвід, адаптація.

При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Порівняльний аналіз систем громадської безпеки.
- Роль правоохоронних органів в іноземних країнах.
- Приклади успішної інтеграції іноземного досвіду.

Семінарське заняття 9

Тема: Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні

Питання для усного опитування та дискусії:

1. Які основні пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні?
2. Яка роль місцевих органів влади у забезпеченні громадської безпеки?
3. Як взаємодіють місцеві громади та правоохоронні органи?
4. Які інструменти підвищення ефективності безпеки застосовуються на місцевому рівні?
5. Як місцеві ініціативи сприяють забезпеченню безпеки громад?

Методичні вказівки:

Ключовими термінами є: громадська безпека, місцеві органи влади, правоохоронні органи, місцеві ініціативи, ефективність безпеки.

При самостійному вивченні теми зверніть увагу на:

- Співпрацю між громадами та правоохоронними структурами.
- Роль місцевого самоврядування у забезпеченні безпеки.
- Приклади успішних ініціатив у регіонах України.

Поточний контроль у формі тестових завдань.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є однією з основних складових оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички.

Тема: Концепція безпеки: історичні витоки та сучасні інтерпретації

1. Історичний розвиток поняття безпеки.
2. Основні концепції безпеки в сучасному світі.
3. Види та рівні національної безпеки.
4. Фактори, що впливають на безпеку держави.
5. Роль міжнародних організацій у формуванні концепції безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке безпека з точки зору історії?
2. Які основні види безпеки ви можете назвати?
3. Як змінювалося розуміння національної безпеки з плином часу?
4. Які основні фактори впливають на безпеку сучасної держави?
5. Як міжнародні організації впливають на забезпечення безпеки?

Тема: Особливості функціонування системи державного управління національною безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення

1. Організаційна структура органів, що забезпечують національну безпеку.
2. Роль Президента України у системі національної безпеки.

3. Функції Ради національної безпеки і оборони України.
4. Взаємодія державних органів із громадськістю у сфері безпеки.
5. Оцінка ефективності державного управління безпекою у період воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Питання для самоконтролю:

1. Які органи державної влади відповідають за забезпечення національної безпеки?
2. Яка роль Президента України у сфері безпеки?
3. Які основні функції виконує Рада національної безпеки і оборони України?
4. Як громадські організації можуть впливати на безпеку держави?
5. Як оцінити ефективність державного управління у сфері безпеки?

Тема: Соціогуманітарна та економічна безпека як складові національної безпеки

1. Роль культури та освіти у забезпеченні духовної безпеки.
2. Політична безпека: поняття та загрози.
3. Вплив економічної стабільності на національну безпеку.
4. Інтеграція економічної та політичної безпеки у системі національної безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке інформаційна безпека та які її основні аспекти?
2. Як культура та освіта впливають на духовну безпеку держави?
3. Які основні загрози політичній безпеці України?
4. Як економічна безпека пов'язана з політичною стабільністю?
5. Як забезпечити взаємодію інформаційної, духовної, політичної та економічної безпеки?

Тема: Воєнна безпека як важливий компонент національної безпеки

1. Основні складові воєнної безпеки.
2. Роль Збройних Сил України у забезпеченні воєнної безпеки.
3. Законодавче регулювання воєнної безпеки в Україні.
4. Вплив міжнародних військових блоків на національну безпеку.
5. Аналіз загроз воєнній безпеці України у сучасних умовах.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке воєнна безпека та які її основні елементи?
2. Яка роль Збройних Сил України у забезпеченні воєнної безпеки?
3. Як законодавство регулює питання воєнної безпеки?
4. Який вплив мають міжнародні військові блоки на безпеку України?
5. Які сучасні виклики стоять перед воєнною безпекою України?

Тема: Соціальна безпека як складова національної безпеки

1. Поняття та показники соціальної безпеки.
2. Основні загрози соціальній безпеці в Україні.
3. Вплив соціальної нерівності на національну безпеку.
4. Роль державної політики у забезпеченні соціальної безпеки.
5. Міжнародний досвід забезпечення соціальної безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке соціальна безпека?
2. Які загрози соціальній безпеці є актуальними для України?
3. Як соціальна нерівність впливає на стабільність суспільства?
4. Які інструменти використовує держава для забезпечення соціальної безпеки?
5. Як можна застосувати міжнародний досвід для покращення соціальної безпеки в Україні?

Тема: Інформаційна безпека як складова національної безпеки

1. Основні загрози інформаційній безпеці.
2. Державна стратегія у сфері інформаційної безпеки.
3. Технології попередження та виявлення кібератак.
4. Роль міжнародного співробітництва у сфері інформаційної безпеки.
5. Освіта та підготовка кадрів у сфері інформаційній безпеці.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні виклики інформаційній безпеці стоять перед Україною?
2. Як держава регулює питання інформаційної безпеки?
3. Які сучасні технології застосовуються для боротьби з кібератаками?
4. Як міжнародне співробітництво впливає на стан інформаційної безпеки?
5. Яке значення має підготовка фахівців у сфері кіберзахисту?

Тема: Екологічна безпека як складова національної безпеки

1. Основні екологічні ризики для України.
2. Законодавче регулювання екологічної безпеки.
3. Екологічна безпека у контексті змін клімату.
4. Роль державної політики у зменшенні екологічних ризиків.
5. Громадські ініціативи у забезпеченні екологічної безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні екологічні ризики загрожують Україні?
2. Як законодавство сприяє екологічній безпеці?
3. Як зміни клімату впливають на екологічну безпеку держави?
4. Які заходи вживає держава для зменшення екологічних ризиків?
5. Як громадськість може впливати на стан екологічної безпеки?

Тема: Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку

1. Основні моделі забезпечення громадської безпеки у світі.
2. Досвід США, ЄС, та Ізраїлю у забезпеченні правопорядку.
3. Технології забезпечення громадської безпеки.
4. Вплив міжнародних стандартів на безпеку держави.
5. Перспективи використання іноземного досвіду в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Які існують моделі забезпечення громадської безпеки?
2. Які аспекти забезпечення безпеки є найбільш ефективними у США, ЄС та Ізраїлі?
3. Які технології використовуються для підтримки громадського порядку?
4. Як міжнародні стандарти впливають на забезпечення правопорядку?
5. Як адаптувати іноземний досвід до умов України?

Тема: Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні

1. Роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні громадської безпеки.
2. Взаємодія поліції з громадою на місцевому рівні.
3. Основні виклики громадській безпеці у громадах.
4. Роль волонтерських організацій у забезпеченні безпеки.
5. Напрями покращення громадської безпеки у регіонах України.

Питання для самоконтролю:

1. Які функції виконують органи місцевого самоврядування у сфері безпеки?
2. Як взаємодіють поліція та громада для забезпечення правопорядку?
3. Які виклики стоять перед громадською безпекою на місцевому рівні?
4. Як волонтери сприяють забезпеченню безпеки у громадах?
5. Які заходи можна впровадити для покращення безпеки у громадах?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refere* – доношу, повідомляю, переказую) - це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с. 8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі рефератів-оглядів

1. Історичні аспекти становлення національної безпеки: досвід України та світу.
2. Механізми забезпечення інформаційної безпеки в умовах сучасних викликів.
3. Роль духовної безпеки у формуванні національної ідентичності держави.
4. Політична безпека: загрози та інструменти їх нейтралізації в Україні.
5. Економічна безпека як складова сталого розвитку держави.
6. Військова безпека України в контексті міжнародних конфліктів: проблеми та перспективи.
7. Сучасні загрози соціальній безпеці в Україні: шляхи подолання.
8. Кібербезпека у системі національної безпеки: міжнародний досвід та українські реалії.
9. Екологічна безпека України в умовах глобальних змін клімату.
10. Іноземний досвід забезпечення громадської безпеки: можливості адаптації в Україні.

1.3. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Структура залікового білету включає 3 теоретичних питання.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Що таке національна безпека?
2. Як еволюціонувало поняття безпеки в історичному контексті?
3. Які основні загрози національній безпеці існують у сучасному світі?
4. Які ключові підходи до визначення поняття безпеки?
5. Які взаємозв'язки між національною та міжнародною безпекою?
6. Які основні органи державного управління відповідають за національну безпеку?
7. Що таке система національної безпеки України?
8. Які функції здійснює Рада національної безпеки і оборони України?

9. Як забезпечується координація дій органів влади у сфері національної безпеки?
10. Які нормативно-правові акти регулюють систему управління національною безпекою?
11. Що таке інформаційна безпека та як вона забезпечується?
12. Які основні загрози інформаційній безпеці існують у сучасному світі?
13. Що таке духовна безпека та її роль у системі національної безпеки?
14. Як політична стабільність впливає на національну безпеку?
15. Що таке економічна безпека, і які її ключові показники?
16. Що таке військова безпека та її основні складові?
17. Які функції виконує Збройні сили України у забезпеченні національної безпеки?
18. Які існують основні військові загрози для України?
19. Як здійснюється міжнародна співпраця у сфері військової безпеки?
20. Що таке гібридна війна, і як вона впливає на військову безпеку?
21. Що передбачає соціальна безпека?
22. Які чинники впливають на рівень соціальної безпеки?
23. Як забезпечується соціальна безпека населення в умовах кризи?
24. Які ризики для соціальної безпеки створює міграція?
25. Як держава може забезпечити соціальну справедливість?
26. Що таке кібербезпека?
27. Які основні загрози кібербезпеці існують сьогодні?
28. Як забезпечується захист критичної інфраструктури у кіберпросторі?
29. Що таке кібератака, і які її основні види?
30. Які заходи з кіберзахисту застосовуються в Україні?
31. Що таке екологічна безпека?
32. Які основні екологічні загрози існують для України?
33. Як зміна клімату впливає на національну безпеку?
34. Які заходи здійснюються для попередження екологічних катастроф?
35. Що таке екологічна політика держави?
36. Які особливості забезпечення громадської безпеки у країнах ЄС?
37. Як працює система громадської безпеки в США?
38. Які основні функції поліції у системі громадської безпеки?
39. Як реалізується концепція «Community Policing»?
40. Які уроки для України можна винести із зарубіжного досвіду забезпечення безпеки?
41. Яка роль місцевих органів влади у забезпеченні громадської безпеки?
42. Що таке місцеві програми громадської безпеки?
43. Як організовується захист населення в умовах надзвичайних ситуацій?
44. Які основні завдання територіальної оборони?
45. Як забезпечується безпека громадських заходів на місцевому рівні?
46. Як співвідносяться поняття «національна безпека» і «громадська безпека»?
47. Що таке концепція «гуманітарної безпеки»?
48. Які принципи лежать в основі державної політики у сфері безпеки?
49. Які основні компоненти стратегії національної безпеки України?
50. Як інформаційні війни впливають на національну безпеку?
51. Що таке система кризового управління у сфері безпеки?
52. Які методи аналізу ефективності заходів безпеки застосовуються?
53. Як проводиться моніторинг загроз національній безпеці?
54. Які функції виконують міжнародні організації у забезпеченні безпеки?
55. Що таке стратегічні комунікації у сфері безпеки?
56. Як визначається рівень загроз національній безпеці?
57. Що таке стратегія стійкості у контексті безпеки?
58. Які основні заходи передбачені для захисту населення від тероризму?
59. Як реалізується політика держави у сфері економічної безпеки?
60. Які пріоритети національної безпеки визначені для України у XXI столітті?

1.6.2. Приклад тестового завдання

1. Що таке інформаційна безпека та як вона забезпечується?
2. Яка роль місцевих органів влади у забезпеченні громадської безпеки?
3. Що таке концепція «гуманітарної безпеки»?

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми на рисунку 2.1.

Рисунок 2.1 Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 лекційних занять за денною формою навчання. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,5	6,6	7,7	8,8	10

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до

5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (в редакції рішення вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів наведено в таблиці:

№ з/п	9 тем	Номер теми									Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2	2	2	2	2	2	2	3	3	20
	Усього балів										20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Аналітична доповідь до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України». 2021. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/analitichna_dopovid_do_poslannya_prezidenta_do_vr_ukraini_2021-1.pdf.

2. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : навчальний посібник. [у 2 ч.]. Ч. 1. К. : ВПЦ АМУ, 2010. 276 с.

3. Безпека в громаді. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Qeoka2icy2U>.

4. Власюк О.С. Економічна безпека України в умовах ринкових трансформацій та антикризового регулювання. К. : ДННУ «Акад. фін. Управління», 2011. 474 с.

5. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / О.Г.Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; керізн. авт. кол. і наук. ред. О.Г.Білорус. К.: КНЕУ, 2001. 733 с.

6. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.

7. Горбулін В.П. Засади національної безпеки України: підручник / Горбулін В.П., Качинський А.Б. К.: Інтертехнологія, 2009. 272 с.

8. Горбулін В.П. Системно-концептуальні стратегії національної безпеки України / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський. К.: ДП «НВЦ «Євроатлантикінформ», 2007. 592 с.

9. Горбулін В.П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський. К.: НІСД, 2010. 288 с.

10. Грішнова О. А., Харазішвілі Ю. М. Демографічна безпека України : індикатори, рівень, загрози. URL: <https://dse.org.ua/arhchive/36/5.pdf>.

11. Життєвий світ і психологічна безпека людини в умовах суспільних змін. Реферативний опис роботи. / М. М. Слюсаревський, Л. А. Найдьонова, Т. М. Титаренко, В. О. Татенко, П. П. Горностай, О. М. Кочубейник, Б. П. Лазоренко. Київ : Талком, 2020. 318 с.

12. Концептуальні підходи щодо забезпечення громадської безпеки : іноземний досвід, висновки для України. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2018-08/1_Siomin-8f832.pdf.

13. Малімон В. І. Пріоритети державної культурної політики України в умовах війни. *Наукові перспективи. Серія : Державне управління*. 2022. № 7 (25). С. 152–165. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/2076/2077>.

14. Малімон В. І. Соціогуманітарна безпека України в умовах євроінтеграції. *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку* : матеріали III

міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 9–10 жовтня 2019 року). Маріуполь; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. С. 257–260.

15. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

16. Оцінювання загроз енергетичній безпеці : аналіт. доп. / [О. М. Суходоля, Г. Л. Рябцев, Ю. М. Харазішвілі, Д. Г. Бобро, С. П. Завгородня; За ред. О. М. Суходолі. Київ : НІСД, 2022. 63 с.

17. Пирожков С. І., Хамітов Н. В. Цивілізаційна суб'єктність України : від потенцій до нового світогляду і буття людини. Київ : Наукова думка, 2020. 256 с.

18. Про національну безпеку України : закон України від 21 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

19. Про національну поліцію : закон України від 2 липня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

20. Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів : закон України від 08 липня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3673-17#Text>.

21. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 19 березня 2021 року «Про заходи щодо підвищення рівня хімічної безпеки на території України» : указ Президента України від 19 березня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/104/2021#Text>.

22. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : указ Президента України від 25 березня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n8>.

23. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» : указ Президента України від 16 лютого 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#Text>.

24. Про Стратегію національної безпеки України : указ Президента України від 14 вересня 2020 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.

25. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с.

26. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник К.: НАДУ, 2012. 544 с.

27. Шевчук І.В. Забезпечення економічної безпеки України: сучасні загрози та проблеми державного регулювання : монографія. Х. : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019. 365 с.

28. Шевчук І.В. Захист національних інтересів держави як імператив геостратегії України. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2019. № 1–2 (69–70). С. 167–175.

29. Шевчук І.В. Механізми державного регулювання протидії загрозам національним інтересам України у сфері економічної безпеки. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2019. Том 18. № 4 (72). С. 92–105.

30. Шевчук І.В. Вплив запуску газопроводу «Північний потік-2» на політичну ситуацію в ЄС та Україні. *Університетські наукові записки*. 2022. № 4 (88). С. 88–96.

31. Шевчук І. В., Омельчук Л. В. Системний аналіз сфери економічної безпеки України в умовах обмеженості ресурсів в контексті політики сталого розвитку та забезпечення економічної стійкості держави. *Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві*. Том 3 (49), 2023. С. 40–50.

32. Щепанський Е., Грицишен Д., Маєвський Ю., Марущин Ю., Савицький В. Національна безпека України в сучасному світі: проблеми розвитку стратегічних комунікацій у контексті євроінтеграції. *Edelweiss Applied Science and Technology*. 2024. №. С. 1389-1398. DOI: 10.55214/25768484.v8i6.2255 (Scopus)

33. Andriyiv Nataliya, Zachepa Andriy, Petrukha Nina, Shevchuk Inna, Berest Ihor Information Aspects of Changes in the Labor Market of the EU and Ukraine in the Context of Ensuring Safety Through COVID-19. *International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.12, December 2021. pp. 657–663. (Web of Science)

34. Nikonenko U., Medynska T., Bilotskyi O., Baran M., Shevchuk I. Analysis of Institutional Factors as Part of the Component of Economic Freedom as a Background of Improvement of Structural Proportions in the Context of Improving Governance. *Business, Management and Education*, 18(2), pp. 206–225. (Scopus)

35. Omelchuk, O.M., Shevchuk, I.V., Danilova, A.V. The Impact of COVID-19 Pandemic on Improving the Legal Regulation of Protection of HUMAN Right to Health. *Wiadomości Lekarskie*, VOLUME LXXIII, ISSUE 12 PART 2, DECEMBER 2020. pp. 2768–2772. (Scopus)

36. Stadnyk, V., Yokhna, V., Melnyk, S., Zamazii, O., Shevchuk, I. (2024). Institutional space of sustainable development: Structure, motives, and conditions of development in Ukraine. *Social and Legal Studios*, 7(3), pp. 114–126. (Scopus)

3.2. Допоміжні джерела

1. Антонюк К. І. Забезпечення безпеки споживання в Україні в процесі євроінтеграції : теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти : монографія. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2020. 452 с.

2. Власюк О. С. Національна безпека України : еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці. К. : НІСД, 2016. 528 с.

3. Громадянське суспільство України : політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.; За заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. К. : НІСД, 2019. 112 с.

4. Держава та приватний сектор на захисті національної безпеки : від взаємодії до партнерства : аналіт. доп. / О. Д. Маркєєва, Б. Л. Розвадовський. Київ : НІСД, 2021. 72 с.

5. Державно-приватне партнерство у сфері кібербезпеки : міжнародний досвід та можливості для України : аналіт. доп. / За заг. ред. Д. Дубова. К. : НІСД, 2018. 84 с.

6. Енергетична безпека України : методологія системного аналізу та стратегічного планування : аналіт. доп. / Суходоля О. М., Харазішвілі Ю. М., Бобро Д. Г., Сменковський А. Ю., Рябцев Г. Л., Завгородня С. П.; За заг. ред. О. М. Суходолі. Київ : НІСД, 2020. 178 с.

7. Євдокіменко С. Є. Сучасний стан визначеності громадської безпеки та її розмежування з правовою категорією публічної безпеки і порядку. URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2021/05/175-_YEvdokymenko.pdf.

8. Загуменна Ю. О. Проблеми публічної безпеки в еліністичній політико-правовій думці античної Греції : історико-правовий аналіз. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/203>.

9. Ільчишин Н. А. Поняття безпеки : від ідеї Античності до концепцій Нового Часу. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2021/02/37-1.pdf>.

10. Касперович Ю. В. Фіскальна безпека держави в умовах гібридної війни : аналітична доповідь. Київ : Фенікс, 2019. 128 с.

11. Комісаренко С. В. Стан біобезпеки в Україні та шляхи її поліпшення. URL: <http://visnyk-nanu.org.ua/ojs/index.php/v/article/view/825/828>.

12. Медведенко С. В. Зарубіжний досвід взаємодії поліції з громадськістю на прикладі Великобританії та Бельгії. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3095/C.%20B.%20Медведенко%20Зарубіжний%20досвід%20взаємодії%20поліції%20з%20громадськістю%20на%20прикладі%20Великобританії%20та%20Бельгії.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

13. Організація системи забезпечення національної стійкості на регіональному і

місцевому рівнях : аналіт. доп. / [Резнікова О. О., Войтовський К. Є., Лепіхов А. В.]; За заг. ред. О. О. Резнікової. Київ : НІСД, 2021. 140 с.

14. Тимків Я. Теорія і практика сучасної європейської політики безпеки : приклад Польщі : навч. пос. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. 224 с.

15. Тихий В. П. Безпека людини : поняття, правове забезпечення, значення, види. Вісник Національної академії правових наук України. 2016. № 2 (85). С. 31–46.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://www.rada.gov.ua	Веб-портал Верховної Ради України
2. http://www.president.gov.ua	Веб-портал Офіс Президента України
3. http://www.kmu.gov.ua	Веб-портал Кабінету Міністрів України
4. http://mon.gov.ua	Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
5. https://mspu.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України
6. https://agro.me.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
7. http://mpe.kmu.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства енергетики України
8. https://www.e.gov.ua	Веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України
9. http://www.me.gov.ua	Веб-сайт Міністерства розвитку економіки України
10. http://www.minjust.gov.ua	Веб-сайт Міністерства юстиції України
11. http://www.minregion.gov.ua	Веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України
12. http://www.msp.gov.ua	Веб-сайт Міністерства соціальної політики України
13. http://www.minfin.gov.ua	Веб-сайт Міністерства фінансів України
14. http://nbuv.gov.ua/	Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
15. http://gntb.gov.ua/ua/	Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
16. http://www.ounb.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
17. http://www.adm.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
18. http://km-oblrada.gov.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної ради
19. http://www.khmelnysky.com/	Веб-сайт Хмельницької міської ради
20. http://www.univer.km.ua/	Веб-сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова